

PROGRAMACIÓN DOCENTE DE TÉCNICAS COMPOSITIVAS APLICADAS Á DIRECCIÓN I

curso 2024/2025

CONSERVATORIO SUPERIOR DE MÚSICA DA CORUÑA

TÍTULO SUPERIOR DE MÚSICA (ENSINANZAS REGULADAS POLO DECRETO 171/2016 do 24 de novembro)

1. IDENTIFICACIÓN E CONTEXTUALIZACIÓN										
DISCIPLINA: Técnicas compositivas aplicadas á dirección I										
ESPECIALIDADES:	Dirección						ITINERARIOS:		Dirección	
CARÁCTER:	Disciplina obrigatoria						TIPO DE CLASE:		Colectiva	
DEPARTAMENTO:	Composición						XEFE DE DPTO.:		Paz Pita	
CURSOS	1º curso	2º curso	3º curso	4º curso		COORDINADOR/A DA DISCIPLINA:		José Baldomir		
CUADRIMESTRES	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	Horas de clase semanais:	1
ECTS/CURSO.			2,5						Observacións:	
DOCENTES:	NOME E APELIDOS						EMAIL		TITORIA	
	J. Baldomir						jbaldomir@gmail.com		Martes 13 - 14	

2. DESCRIPTOR E COMPETENCIAS	
DESCRITOR:	Coñecemento e emprego dos diferentes procedementos compositivos na realización de traballos vocais e/ou instrumentais, así como dos distintos sistemas de notación. Estudo dos procedementos construtivos, movementos, escolas, técnicas e tendencias da composición tradicional e contemporánea. Coñecemento das características e posibilidades técnicas e expresivas dos instrumentos e das resultantes derivadas das diversas agrupacións. A composición como recurso complementario á dirección.
COÑECEMENTOS PREVIOS:	Os propios do primeiro curso da especialidade de Dirección
RELACIÓN CON OUTRAS DISCIPLINAS:	Instrumentación aplicada, harmonía e contrapunto aplicados.
COMPETENCIAS TRANSVERSAIS:	T1, T2, T3, T6, T8
COMPETENCIAS XERAIS:	X1, X2 X10, X13, X15, X20, X21, X22, X23
COMPETENCIAS ESPECÍFICAS:	ED2, ED4, ED5, ED6, ED7, ED8
Ver a lista e descrición de competencias no Decreto 171/2016 do 24 de novembro, anexo II	

3. OBXECTIVOS	
DESCRICIÓN	COMPETENCIAS RELACIONADAS
Coñecer os principais procedementos compositivos da historia da música e ser quen de empregalos na composición de pequenas obras ou fragmentos sinxelos de diferentes estilos e tendencias tradicionais e contemporáneas.	T1, T2, T3, T6 X1, X2, X10, X13, X15, X20, X21, X22, X23 ED2, ED4, ED5, ED6, ED7, ED8
Empregar nos exercicios prácticos diferentes plantillas instrumentais con preferencia pola orquestra, banda,	T1, T2, T3, T6 X1, X2, X10, X13, X15, X20,
coro e ensembles.	X21, X22, X23 ED2, ED4, ED5, ED6, ED7, ED8
Expoñer as obras escritas para agrupacións grandes dende a perspectiva do Director.	T1, T2, T3, T6, T8 X1, X10, X20, X21, X22, X23 ED6, ED7, ED8

4. CONTIDOS E TEMPORALIZACIÓN		
TEMAS	DESCRITOR DE SUBTEMAS	SESIÓNS
1. Técnicas compositivas non tonais	1.1- Motivo, frase, tema, contrapunto 1.2- Melodía e harmonía. Textura e planos sonoros 1.3- Pequenas formas 1.4- Grandes formas	2
2. Instrumentación	2.1 A música vocal (aplicación prácticas das técnicas compositivas inicialmente estudadas sobre o piano) 2.2 A orquestra de cordas (aplicación práctica das técnicas compositivas inicialmente estudadas sobre o piano)	10
3-Exposición e debate	traballos monográficos + proba.	2
4- Repaso dos contidos do cuadrimestre		2
TOTAL SESIÓNS:		16

5. METODOLOXÍA E PLANIFICACIÓN DOCENTE			
TIPO DE ACTIVIDADE E DESCRICIÓN	HORAS PRESENCIAIS	HORAS NON PRESENCIAIS	TOTAL HORAS
Actividades introductorias	1		1
Exposición maxistral: Exposición dos principais aspectos teóricos a tratar nos diferentes temas. Ca finalidade de facilitar así a comprensión e posterior práctica tanto individual como colectiva.	5		5
Exposición práctico-teórica: Realización de análises prácticos que exemplifiquen e profundicen no tratado na exposición maxistral e que sirvan de modelo de traballo para o/a alumno/a.	2		2
Práctica individual: Permite a práctica non presencial do tratado tanto nas sesións de exposición maxistral coma nas de exposición práctico-teórica, así como a preparación das de práctica colectiva.		37	37
Práctica colectiva: Permiten a posta en común do traballo de análise práctico proposto para a práctica individual.	2		2
Lectura guiada e comentario de fontes: Lectura e debate no aula de pasaxes escollidas dos compendios de análise musical máis salientábeis.	1	7	8
Pescuda de información: Pescuda de textos e partituras axeitados á materia. Análise e comentario dos mesmos.	1	6	7
Exposición e debate de traballos: Exposición no grupo e posterior debate sobre o traballo monográfico realizado o longo do cuatrimestre.	2	7	9
Titorías: Orientación e dirección dos proxectos individuais.		4	4
Avaliación: Valoración e ponderación dos traballos individuais. Revisión das cualificacións.	2 (fora de docencia)		
TOTAL HORAS:			75

6. AVALIACIÓN			
FERRAMENTAS DE AVALIACIÓN	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	COMPETENCIAS AVALIADAS	PONDERACIÓN
6.1. CONVOCATORIA ORDINARIA			
6.1.1 AVALIACIÓN ORDINARIA (CON AVALIACIÓN CONTINUA)			
Corrección de traballos individuais axustados ós contidos do cuatrimestre	O rendemento diario e a calidade do traballo personal será unha ferramenta fundamental, aparte das probas e traballos, na avaliación do alumno.	T1, T2, T3, T6, T8, X1, X2, X10, X13, X15, X20, X21, X22, X23, ED2, ED4, ED5, ED6 ED7, ED8.	40%

Realización dun ou varios exames nos que se reflectan os contidos traballados no cuatrimestre.	Realización, exposición e debate dun ou varios traballos de composición musical que comprendan os obxectivos e contidos da materia cuatrimestral, nos que o alumno demostre atinxir os obxectivos e contidos da programación.	T3, T6, T8, X13, X15, X23, ED2, ED7, ED8.	60%
6.1.2. AVALIACIÓN ORDINARIA (ADIANTO DE CONVOCATORIA-EXAME DECEMBRO)			
Corrección de traballos individuais axustados ós contidos do cuatrimestre	O rendemento diario e a calidade do traballo personal será unha ferramenta fundamental, aparte das probas e traballos, na avaliación do alumno.	T1, T2, T3, X2 X10, X13, X15, X20, ED2, ED4, ED7, ED8.	40%
Realización dun ou varios exames nos que se reflectan os contidos traballados no cuatrimestre.	Realización, exposición e debate dun ou varios traballos de composición musical que comprendan os obxectivos e contidos da materia cuatrimestral, nos que o alumno demostre atinxir os obxectivos e contidos da programación.	T2, T3, T8, X10, X13, X15, X23, ED2, ED4, ED7, ED8.	60%
6.1.3. AVALIACIÓN ALTERNATIVA (PERDA AVALIACIÓN CONTINUA) máis de catro faltas conleva a perda de avaliación continua.			
Realización dun ou varios exames nos que se reflectan os contidos traballados no cuatrimestre.	Realización, exposición e debate dun ou varios traballos de composición musical que comprendan os obxectivos e contidos da materia cuatrimestral, nos que o alumno demostre atinxir os obxectivos e contidos da programación.	TODAS	100%
6.2. CONVOCATORIA EXTRAORDINARIA			
Realización dun ou varios exames nos que se reflectan os contidos traballados no cuatrimestre.	Realización, exposición e debate dun ou varios traballos de composición musical que comprendan os obxectivos e contidos da materia cuatrimestral, nos que o alumno demostre atinxir os obxectivos e contidos da programación.	TODAS	100%
Observacións:			

7. ALUMNADO CON NECESIDADES EDUCATIVAS ESPECIAIS	
DESCRICIÓN	CRITERIOS E PAUTAS
Deberanse cumprir as disposicións vixentes no marco do establecido no Real decreto lexislativo 1/2013, do 29 de novembro, polo que se aproba o texto refundido da Lei xeral de dereitos das persoas con discapacidade e da súa inclusión social. Asimesmo terase en conta a ORDE do 8 de setembro de 2021 pola que se desenvolve o Decreto 229/2011, do 7 de decembro, polo que se regula a atención á diversidade do alumnado dos centros docentes da Comunidade Autónoma de Galicia en que se imparten as ensinanzas establecidas na Lei orgánica 2/2006, do 3 de maio, de educación.	Aqueles que estableza a Consellería competente en materia de Educación.

8. BIBLIOGRAFÍA, MATERIAIS E DOCUMENTOS

Bibliografía

Bibliografía

BARKER, P.: *Composición vocal*. Fondo de cultura económica. 2012 CARSE, A.: *The history of orchestration*. Dover Publications Inc.

BARKER, P.: *Composición vocal*. Fondo de cultura económica. 2012 CARSE, A.: *The history of orchestration*. Dover Publications Inc.

1964

CATALÁN, T.: *Sistemas compositivos temperados en el siglo xx*. Fundació Alfons el Magnànim. 2003

DE LA MOTTE, D.: *Armonía. Labor*. 1989

DE LA MOTTE, D.: *Contrapunto. Labor*. 1991

ERPF, H.: *Tratado de instrumentación y del arte de la instrumentación*. Dos Acordes. 2010

JOST, P.: *Instrumentación. Historia y transformación del sonido orquestal*. Idea Books. 2005

KOSTKA, S. & OTROS: *Tonal harmony*. Mc Graw Hill. 2013

KÜHN, C.: *Historia de la composición musical en ejemplos comentados*. Idea Books. 2003

SCHÖNBERG, A.: *Fundamentos de la composición musical*. Real Musical. 1989

SCHÖNBERG, A.: *Modelos para estudiantes de composición*. Ricordi americana. 1943

STONE, K.: *Music notation in the twentieth century*. WW Norton & Co. 1980

TOCH, E.: *Elementos constitutivos de la música. Armonía, melodía, contrapunto y forma*. Idea Books. 2001

THORPE DAVIE, C.: *Musical structure and design*. Dover Publications Inc. 1966